

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 5 / 25. januar 2018

VSAKA NOVOST ZAHTEVA ČAS IN TRUD

Konec lanskega leta smo vzpostavili nov Ekoportal, s katerim bomo nadomestili Ekoaplikacijo.

Ob zagonu smo vzpostavili prve tri korake, kmalu pa bodo zaživi še preostali štirje. To je velika sprememba v našem dosedanjem načinu načrtovanja in pregledovanja aktivnosti, kjer bomo večji pomen dali tudi korakom, ki so bili zdaj potisnjeni malce na stran, npr. obveščanje in ozaveščanje ter vključevanje v kurikulum. Predvsem želimo, da bomo lažje spremljali razvoj iz leta v leto – za to pa je potrebna malce več napora.

Tudi zato smo se odločili, da bo letošnje šolsko/študijsko leto testno. A prepričani smo, da bomo kljub začetnim naporom in prizadevanjem na koncu zadovoljni. Za vaše sodelovanje in konstruktivne komentarje pri razvijanju Ekoportala se iskreno zahvaljujemo.

2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	

KOLENDAR DOGODKOV:

- 24. januar:** Informativni sestanek za Altermed v Celju
- 31. januar:** Rok za prijavo za sodelovanje v natečaju Kuhlina zgodba
- 3. februar:** Ekokviz za srednje šole: državno tekmovanje, Biotehniški center Naklo

- 7. februar:** Ekokviz za osnovne šole: šolsko tekmovanje
- 9. februar:** Zaključek natečaja Ekopaket
- 10. februar:** Mladi poročevalci za okolje: trajnostna mobilnost, zdrav življenjski slog
- 12. februar:** Delavnica Hrana ni za tjavendan
- 17.–18. marec:** Sejem Altermed, Celje
- 17. marec:** Ekopaket: zaključni dogodek in razglasitev rezultatov
- 30. marec:** Zaključek natečaja Reciklirana kuharija
- 20. april:** Zaključek literarnega natečaja Kuhlina zgodba

Vsebina:

*Ekokviz SŠ
Altermed
Primeri dobrih praks* 2

 EkoSkladovnica

Reciklirana kuharija 3

*Kuhlina zgodba
Mladi poročevalci* 4

*Ekokviz OŠ
Ekopaket* 5

*Jaz, ti, mi za Slovenijo
Svetovalci ENSVET* 6

JAZ, TI, MI...
...za slovenijo
Stara plastenka
za novo življenje.

Sodelujte v nagradnem natečaju za najboljše

dobre prakse 2017/2018

V programu Ekošola smo v zadnjih šolskih letih precej več pozornosti namenili izmenjavi informacij in dobrih praks, s katerimi bogatimo skupno zakladnico znanja. S tem namenom pogosteje pripravljamo nagradne natečaje za najboljše dobre prakse po posameznih tematskih sklopih našega programa. To so odpadki, energija, voda, biotska raznovrstnost, zdravje in dobro počutje, trajnostna mobilnost in hrana.

Tudi v letošnjem šolskem letu vas vabimo, da predstavite čim več dobrih praks in zamisli, ki bodo vas in druge koordinatorje ter njihove sodelavce spodbudile k podobnim okoljskim vzgojno-izobraževalnim aktivnostim. Najboljše primere iz posameznih tematskih sklopov v štirih kategorijah (vrtci, OŠ, SŠ, fakultete) bomo nagradili.

Opis dobre prakse in prijava

Za lažjo pripravo vsebine smo pripravili [obrazec](#), na katerem na kratko **opišite projekt/primer dobre prakse vaše ustanove**, za katerega menite, da je lahko v pomoč pri snovanju projektov drugim ustanovam (zaradi vsebine, aktivnosti, rezultatov ali pa zaradi načina, kako vam ga je uspelo izvesti v ustanovi, z zunanjimi javnostmi). Objavili ga bomo v Ekoskladovnici, kjer boste lahko zanimive aktivnosti in izkušnje predstavili širše, ne le v svoji ustanovi.

Sejem Altermed – Od semena, zelenjave, sadja do gibanja in zdravja s poudarkom odgovorno s hrano.

Sejem Altermed bo letos v Celju potekal dva dni: v soboto, **17. marca**, in nedeljo, **18. marca 2018**. Na informativnem sestanku 23. januarja 2018, namenjenem sodelujočim ustanovam programa Ekošola, smo predstavili letošnji program in vsebinske poudarke. V dveh dneh se bo na stojnicah, predstavitvenem in degustacijskem odru predstavilo 96 ustanov.

Vsebina letošnjih predstavitev na sejmu Altermed je namenjena odnosu do hrane, kulture prehranjevanja, prehranskim vrednotam in avtohtonosti. Naslov letošnje vsebine je „Od semena, zelenjave, sadja do gibanja in zdravja s poudarkom odgovorno s hrano. Širok naslov omogoča sodelujočim ustanovam tudi svobodno odločanje in vsebinski izbor tematike.

7. februar 2018: šolsko tekmovanje v Ekokvizu za OŠ

V šolskem letu 2017/2018 bodo učenci 6., 7. in 8. razreda osnovnih šol znova tekmovali v Ekokvizu za osnovne šole za naslov **NAJVEČJA EKOFACA**. Šolsko tekmovanje bo 7. februarja 2018. Letos smo za osnovnošolce, ki želijo postati **NAJVEČJA EKOFACA**, pripravili **gradivo z naslovom OKOLJSKI KALEJDOSKOP**.

Učenci bodo – podobno kot z napravo v obliki valja z ogledalci in barvnimi steklenimi drobci, ki pri obračanju ustvarja pisane like – podrobneje spoznali tri teme:

- **okoljski odtis: 6. razred,**
- **trajnostna mobilnost: 7. razred in**
- **učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije: 8. razred**

EKOKVIZ
2017/2018

OKOLJSKI ODTIS
MOBILNOST
URE IN OVE

NAGRADNI NATEČAJ 'RECIKLIRANA KUHARIJA':

recepti o uporabi preostankov živil

V sklopu že uveljavljenega projekta Hrana ni za tjavendan razpisujemo nagradni natečaj 'Reciklirana kuharija'. Vabimo vas k oddaji receptov, kaj narediti iz živil, ki jih ne porabimo v celoti ali pa nam ostajajo in jim bo potekel rok. **Zbiramo izvirne in tradicionalne kuharske recepte**, ki jih predstavite na **čim bolj inovativen način**. Rok za oddajo receptov je **30. marec 2018**.

- **Kuharski izziv:**

Iščemo inovativne načine ponovne uporabe živil in zbiramo recepte, v katerih lahko uporabimo preostanke živil ali obrokov. Raziščite in zapišite kuharske recepte naših babic, ki v sebi nosijo lokalni pridi in/ali avtohtone posebnosti. Prav tako so dobrodošli tudi novi, inovativni recepti. V receptih morajo biti uporabljeni ostanki živil (npr. star kruh) ali ostanki jedi (npr. pire krompir). Pri izzivu si lahko pomagate z naslednjimi vprašanji: *Kako so naše mame, babice, šolske kuharice in kuharji uporabili ostanke jedi ali živil? Lahko recept izboljšamo, izpopolnimo? Kako lahko recept čim bolj kreativno predstavimo?*

- **Starostne skupine:**

KUHARČKI: 1. starostna skupina (vrtci, od 1. do 3. razreda OŠ)

VODJE KUHINJ: 2. starostna skupina (4. in 5. razred OŠ)

KUHARSKI MOJSTRI: 3. starostna skupina (8. in 9. razred OŠ, srednja šola)

V natečaju lahko sodelujejo vrtci, osnovne šole, srednje šole, šolski centri in dijaški domovi, tudi če niso prijavljeni v projekt Hrana ni za tjavendan in želijo svoje predloge za recepte deliti širše.

- **Oddaja izdelka:**

Posamezni oddelek lahko tekmuje z **največ dvema receptoma**. Recept predstavite na čim bolj **kreativen način** (fotokolaž, risbe, videoposnetek, strip in podobno). Mentor pošlje recept v datoteki .doc ali .pdf. Videoposnetki naj bodo **dolgi do 3 min**. Izdelke oddajte na:

info@ekosola.si.

- **Ocenjevanje:**

Strokovna komisija bo ocenjevala inovativnost v povezavi s kreacijo in predstavitvijo recepta.

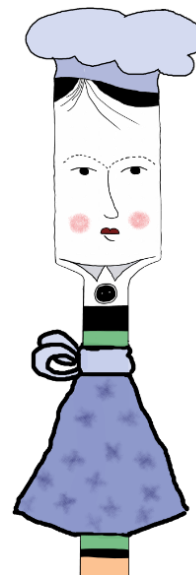
Literarni natečaj Kuhlina zgodba

Vabimo vas, da **ustvarite svojo zgodbo junakinje Kuhle**, ki je v lanskem šolskem letu postala simbol projekta Hrana ni za tjavendan. Kaj se ji je novega zgodilo od takrat? Opišite njene nove dogodivščine, zapišite pesem ali kratko prozo. Če pa bi Kuhlino zgodbo raje pripovedovali malo drugače, lahko izdelate tudi kolaž, strip, videoposnetek ali skladbo.

Kdo je kuhla? Kuhla je nenavadna gospa. Približno tri dlani visoka. Ne, ni palčica. Ona je ... no, ona je ... kuhla. Ni pa čisto navadna kuhla. Oblečena je v rdečo oblekico z belimi pikami in predpasnik z velikim žepom, v katerem hrani stare recepte. Skupaj s prijateljem Polentnikom se s pomočjo naših otrok, učencev in dijakov borita proti zavrženi hrani.

Vsaka sodelujoča ustanova bo prejela leseno kuhalnico za izdelavo lutke – glavne junakinje/junaka svoje zgodbe. Če se odločite sodelovati na natečaju, nam do 2. februarja 2018 posredujte naslov ustanove, ime in priimek mentorja, kamor vam bomo poslali kuhalnico.

Rok za oddajo je 20. april 2018. Kuhle nam posredujte na naslov: Program Ekošola, Zavrti 2, 1234 Mengeš, s pripisom »Natečaju kuhlina zgodba«. Likovno-literarna dela pa pošljite na elektronski naslov: hribar.tina5@gmail.com. Poleg del pripišite: imena in priimke mladih umetnikov, starost, naslov dela, ime in priimek mentorja, ustanova. Sodelovanje v natečaju je prostovoljno in ni pogoj za sodelovanje pri projektu Hrana ni za tjavendan.

Mladi poročevalci za okolje:

do 10. februarja o trajnostni mobilnosti in zdravem življenjskem slogu

Učence, dijake in študente, ki želijo okoljske vsebine predstaviti širše in na drugačen način, vabimo, da postanejo mladi poročevalci za okolje. Svoje misli, opažanja, opise, komentarje, razprave, fotografije ali videoposnetke lahko pripravite o:

- **trajnostni mobilnosti** (javni promet v domačem okolju, kolesarske steze, teden mobilnosti) ali

zdravem življenjskem slogu (gibanje, pozitivno razmišljanje).

Sodelujte s pisnimi prispevki, fotografijami ali videoposnetki v treh starostnih kategorijah: 11–14 let, 15–18 let, 19–21 let.

Navodila za pripravo in oddajo prispevkov so objavljena na povezavi [Mladi poročevalci](#). Prispevke pošljite do 10. februarja 2018 na naslov: info@ekosola.si.

Najboljši prispevki bodo prijavljeni v mednarodno tekmovanje

Najboljše prispevke v posamezni kategoriji bomo prijavili na mednarodno tekmovanje, zato vas vabimo, da se potrudite in pripravite prispevek. Rok za oddajo prispevkov na katero koli temo, ki ga želite vključiti v mednarodno konkurenco, je 30. marec 2018. Več tudi na [mednarodnem spletnem mestu](#) Mladih poročevalcev za okolje in na info@ekosola.si.

Pred vrati državno tekmovanje Ekokviz za srednje šole

Decembra lani smo organizirali šolsko tekmovanje v Ekokvizu za srednje šole, v katerem je sodelovalo 2873 dijakov s 56 šol. Dijaki so razdeljeni v tri kategorije po vrsti srednje šole, za vsako kategorijo je pripravljen vprašalnik s 30 vprašanji izbornega in odprtega tipa. Odgovarjali bodo na 30 različnih vprašanj izbirnega in odprtega tipa.

Državno tekmovanje bo **3. februarja 2018 na Biotehniškem centru Naklo**. Nanj se je prijavilo 272 dijakov s 54 šol: 68 dijakov iz programa SPI (srednje poklicno izobraževanje), 125 dijakov programa SSI/PTI (srednje strokovno izobraževanje in poklicno tehniško izobraževanje) in 77 dijakov strokovne in splošne gimnazije

Kako dobro poznate KEMS in kaj vse lahko ustvarite iz nje? Vaše izdelke pričakujemo do 9. februarja!

Iz katerih materialov je sestavljena embalaža za mleko in sokove (KEMS)? Kateri material iz odpadne KEMS recikliramo? Kaj nastane iz reciklirane odpadne KEMS? V kateri zabojnik jo odložite po uporabi?

Če znate odgovoriti na vsa vprašanja, ste zagotovo natančno prebrali vse o KEMS na www.eko-paket.si in na [spletnem mestu programa Ekošola](#). In tako tudi veste, da se **nagradni natečaj zaključí 9. februarja 2018**. Če vam doslej še ni uspelo, imate še nekaj časa, da ustvarjate in raziskujete KEMS.

Tekmovalne skupine in teme nagradnega natečaja Ekopaket

1) Vrtci	Izdelki in tehnika ustvarjanja iz odpadne KEMS po lastnem izboru (npr.: risbe, skulpture, mozaiki, lutke, drugo) Teme: - pravljичni ali gozdni junaki - igrače, košare ali drugi uporabniki izdelki - oblačila, obutev, nakit, okrasni izdelki
2) 1. triada OŠ	
3) 2. triada OŠ	
4) posebna kategorija	
5) 3. triada OŠ in SŠ	Iz ODPADNE KEMS z različnimi tehnikami ustvarjajte na temo gozda in življenja v gozdu pridobivanje lesa , kreativno prikažejo izdelavo kartona iz lesa (papirnice) in raziskujejo reciklažo papirja in kartona , s poudarkom na odpadni KEMS

JAZ, TI, MI ZA SLOVENIJO – Stara plastenka za novo življenje letos za sofinanciranje nakupa ultrazvoka srca za novorojenčke v Splošni bolnišnici Murska Sobota

Vseslovenski humanitarni projekt zbiranja plastenk je namenjen nakupu ultrazvoka srca za novorojenčke v Splošni bolnišnici Murska Sobota. Projekt sestavljata dva sklopa: zbiranje odpadnih plastenk in nagradni ustvarjalni natečaj (sodelujete lahko samo v enem ali v obeh).

- Zbiranje odpadnih plastenk bo potekalo **od 22. marca do 22. aprila 2018**.
- Nagradni ustvarjalni natečaj je razpisan v treh starostnih skupinah:

SLIKARČKI/IGRALČKI (vrtec in prva triada OŠ)	✓ risanje, slikanje in druge slikarske tehnike, ustvarjanje figur in skulptur, fotografiranje, pisanje pesmic in zgodbic, dramatisacija pesmic ali igrice, kakršnokoli drugo ustvarjanje o nastajanju, zbiranju, doslednem ločevanju, predelavi plastenk PET in izdelavi recikliranih plastenk
USTVARJALCI/IGRALCI (druga triada OŠ)	✓ ustvarjanje ali izvajanje literarnih del (pesmi, zgodbe, igre, stripi, plakati itd.), različne slikarske in kiparske tehnike, fotografija ali videoposnetek o nastajanju, zbiranju, doslednem ločevanju, predelavi in izdelavi recikliranih plastenk
SNOVALCI/RAZISKOVALCI (tretja triada OŠ in srednje šole)	✓ ustvarjanje literarnih del (pesmi, zgodbe, igre, stripi, plakati itd.), različne slikarske in kiparske tehnike, fotografija ali videoposnetek o nastajanju, zbiranju, doslednem ločevanju, predelavi in izdelavi recikliranih plastenk ✓ raziskovanje in priprava projektne naloge zapiranja snovnih tokov, še zlasti plastenke PET, lahko pa tudi druge odpadne plastične embalaže

Vsaka starostna skupina lahko sodeluje v naslednjih kategorijah ustvarjalnega in raziskovalnega natečaja:

- **Literarni natečaj**
- **Likovno-kiparski natečaj**
- **Foto-video natečaj**

Ustvarjate lahko tudi tako, da združujete in raziskujete različne vrste odpadne embalaže.

Sodelujejo lahko posamezniki ali skupine do **največ 5 sodelujočih**. Vaše izdelke pričakujemo **najpozneje do 22. aprila 2018**.

Do vključno tega datuma jih v elektronski obliki pošljite na naslov info@ekosola.si. [Več o nagradnem ustvarjalnem natečaju.](#)

Program Ekošola izziv v Tekmovanju v študiji primera

Fakulteta za organizacijske vede (FOV) Univerze v Mariboru (fakulteta z okoljskim znakom zelena zastava) in Gimnazija Franceta Prešerna sta za dijake gorenjskih in ljubljanskih srednjih šol v Kranju organizirali že tradicionalno Tekmovanje v reševanju študije primera. Letošnji izziv smo pripravili v programu Ekošola.

Po predstavitvi izziva so dijaki imeli na voljo dva dni, da analizirajo problem ter pripravijo rešitev, tretji dan pa so morali rešitev tudi predstaviti komisiji. Tekmovalo je šest skupin, kot najboljšo rešitev Tekmovanja v reševanju študije primera pa je komisija razglasila rešitev skupine Eko svizci, Ekonomske gimnazije in srednje šole Radovljica. Drugo mesto je zasedla skupina EP, ki so jo sestavljali dijaki Gimnazije Franceta Prešerna, tretje mesto pa ekipa dijakov Gimnazije Ledina pod imenom Ledina. Več na [spletnem mestu EKO FOV](#).

Brezplačne delavnice energetske svetovalci mreže ENSVET v vrtcih in šolah o URE in OVE

Energetski svetovalci mreže ENSVET vsem zainteresiranim ustanovam ponujajo brezplačne delavnice oziroma predavanja za otroke in učence na temo URE in OVE ter trajnostne mobilnosti. Če želite, da vas lokalni energetski svetovalec obišče in izvede delavnico, nam pišite na info@ekosola.si.

ENSVET
BREZPLAČNO
ENERGETSKO
SVETOVANJE

Eko sklad
Slovenski okoljski javni sklad
Eco Fund
Slovenian Environmental Public Fund

POSTANI EKOFAČA!

Če veš, da lahko svoj okoljski odtis zmanjšaš tako, da v trgovino vedno prineseš svojo vrečko, če veš, da se s kolesom hitreje in okolju prijazneje odpraviš v mesto in, da sta sončna in vetrna energija najbolj prijazni do našega planeta, si prava fača. Če ob vsem tem obiskuješ šesti, sedmi ali osmi razred, pa lahko postaneš tudi Ekofača.

Sodeluj na Ekokvizu 2018 in pokaži svoje znanje o okoljskem odtisu, trajnostni mobilnosti ter o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije. Več na eko.telekom.si

Ekošola

Telekom Slovenije